

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/206/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2211210975
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2211210975.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobcu: EX CREDIT, a.s., Werferova 3, Košice, IČO: 36572586, zastúpený advokátom: JUDr. Richard Plichcik, Urbánkova 6, Košice, proti žalovanému: T. Z., nar. XX.XX.XXXX, S. D. P. XXX, o zaplatenie 177,60 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu v Dunajskej Strede č. k. 9C 153/2011-24 zo dňa 13. decembra 2011, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti a vo výroku o náhrade trov konania r u š í a v zrušenom rozsahu mu vec v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 44,80 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 44,80 eur od 29.01.2011 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku súd žalobu zamietol. O práve na náhradu trov konania účastníkov rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil citáciou ustanovení § 1 a § 4 ods. 2, ods. 3, ods. 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platnom v čase uzavretia zmluvy a vecne tým, že z obsahu zmluvy o pôžičke č. 4012100001 zo dňa 28.01.2010 súd zistil, že navrhovateľ požičal odporcovi 400,- Eur s 56,40 % ročným úrokom na dobu 12 mesiacov, v celkovej výške 532,80 Eur. V zmluve boli dohodnuté RPMN vo výške 73,44 %, priemerná hodnota RPMN na príslušný spotrebiteľský úver v danom sektore platný ku dňu podpisu zmluvy je 56,20 %. Ročná úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 56,40 % s tým, že zmluva uvádza, že vyššie uvedené údaje sú v súlade so zákonom č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v platnom znení o spotrebiteľských úveroch podmienok poskytnutia v platnom znení je Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie, so sídlom v Košiciach. V ďalšom bode citovanej zmluvy sa uvádza, že právne vzťahy založené touto zmluvou sa riadia ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Z výpisu splátkového kalendára súd zistil, že odporca zaplatil za obdobie od 28.02.2010 do 28.09.2010 sumu 355,20 Eur. V skutočnosti od neho je požadovaná suma za obdobie od 28.02.2010 do 28.01.2011 532,80 Eur. Vzhľadom na to, že zmluva neobsahuje zákonom dané náležitosti, súd postráda náležitosť § 4 ods. 2 písm. g/ zo zákona č. 258/2001 Z.z. platného v čase uzatvorenia zmluvy, nie je uvedená konečná splatnosť spotrebiteľského úveru a s poukazom na ust. § 4 ods. 3 posledná veta citovaného zákona - ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a/, b/, d/ a ž/, j/ a l/, poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Preto súd neuznal nárok navrhovateľa týkajúci sa požadovaného úroku, ktorý bol aj tak určený v zmluve na 56,40 %, ktorý úrok pokladá súd za neprimeraný v sume poskytnutej z titulu úveru 400,- Eur. Preto súd po odpočítaní už zaplateného z úveru (400,- Eur - 355,20 Eur = 44,80 Eur). V tejto časti súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 44,80 Eur spolu s úrokom omeškania vo výške 9 % ročne za obdobie od 29.01.2011 až do zaplatenia, v ostatnej časti súd návrh zamietol. A to jednak, čo do sumy 132,80 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 132,80 Eur od 29.01.2011 až do zaplatenia. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Odporcu súd nezaviazal na zaplatenie súdneho poplatku, nakoľko zo zákona je oslobodený ako spotrebiteľ podľa § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a v neskoršom platnom znení.

Proti tomuto rozsudku výlučne v časti zamietnutia žaloby a náhrade trov konania podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že zruší rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Žalobca poukázal na to, že súd vychádzal z nesprávneho skutkového a právneho posúdenia veci vzhľadom na skutočnosť, že zo zmluvy o pôžičke z bodu 2 jednoznačným spôsobom vyplýva údaj o konečnej splatnosti pôžičky, nakoľko dlžník sa zaviazal vrátiť pôžičku v súlade s podmienkami zmluvy do dňa 28.01.2011, pričom splatnosť vyplýva aj zo splátkového kalendára podpísaného oboma zmluvnými stranami. Poukázal na to, že žalobca ako dodávateľ so žalovaným ako spotrebiteľom uzavrel zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pričom zmluva o pôžičke obsahuje všetky zákonom požadované údaje. Výška dojednaného úroku z pôžičky bola stanovená podľa zákona a neprevyšuje odplatu za poskytnutie spotrebiteľského úveru. K týmto údajom priložil aj štatistické údaje ministerstva financií zverejnené na internetovej stránke.

Žalovaný odvolací návrh nepodal, k odvolaniu žalobcu na nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm.d) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, teda v napadnutej zamietajúcej časti i v závislom výroku o náhrade trov konania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné v dôsledku čoho je nevyhnutné rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Z odôvodnenia preskúmaného rozsudku vyplýva, že prvostupňový súd zamietajúci výrok založil na závere, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere je v rozpore s § 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch, neobsahuje konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru v dôsledku čoho podľa odseku 3 zákona sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom dňa 28.10.2010 bolo zistené, že je v nej obsiahnutý údaj text: dlžník sa zaväzuje vrátiť sumu uvedenú v bode 1 zmluvy v celkovej výške 532,80 eur (16.051,13 Sk) v súlade s podmienkami tejto zmluvy do dňa 28. januára 2011. Vzhľadom na obsah rozhodnutia prvostupňového súdu ako aj odvolacie dôvody žalobcu bolo potom posúdiť, či takáto formulácia konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru napĺňa požiadavku § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2011 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy.

Podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2011 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať i konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru. Podľa odseku 3 citovaného zákona ak potom zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti, okrem iných i podľa odseku 2 písm. g), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

S poukazom na to, že v spotrebiteľskej zmluve je uvedená skutočnosť, že dlžník sa zaviazal vrátiť poskytnutú sumu do 28. januára 2011 je i nesporene jednoznačný určiteľný dátum splatnosti poslednej mesačnej splátky. Táto časť predmetnej spotrebiteľskej zmluvy preto podľa názoru odvolacieho súdu nie je nezrozumiteľná ani neurčitá a zmluva potom v súlade s § 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch obsahuje podstatnú zákonnú náležitosť a to uvedenie konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. V dôsledku toho nebola splnená podmienka, aby bol predmetný úver považovaný v zmysle ods. 3 za bezúročný a bez poplatkov, ani nadväzne splnené podmienky, aby prvostupňový súd preskúmaným rozsudkom žalobu žalobcu vo zvyšku ako nedôvodnú zamietol.

V zmysle § 153 O.s.p. súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná

(ods.3 - účinný od 15.10.2008). Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku do výroku rozhodnutia (ods. 4 - účinný od 1.3.2010). V zmysle § 372s O.s.p. na konania začaté do 28.2.2010 sa použijú predpisy účinné od 1.3.2010.

V zmysle § 53a Občianskeho zákonníka, účinného od 1.3.2010, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa (ods. 1). Ak sa rozhodnutie súdu podľa ods. 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v ods. 1 v rozsahu tejto časti (ods. 2). Týmto ustanovením sa v zmysle § 879l Občianskeho zákonníka spravujú aj právne vzťahy vzniknuté do 28.2.2010, avšak vznik týchto právnych vzťahov ako aj nároky z nich uplatnené pred 1.3.2010 sa posudzujú podľa doterajších predpisov.

Z cit. § 153 ods. 3 cit. ust. vyplýva, že súd môže o neprijateľnosti podmienky použitej v spotrebiteľskej zmluve rozhodnúť tak na návrh ako aj bez návrhu. Predpokladmi na to, aby súd takto rozhodol aj bez návrhu je, že musí ísť o sporové konanie, v ktorom právny dôvod žaloby skutkovo a právne spočíva na spotrebiteľskej zmluve, pričom žalobcom môže byť spotrebiteľ, dodávateľ alebo aj združenie, výsledkom dokazovania je to, že podmienka alebo podmienky v spotrebiteľskej zmluve sú neprijateľné. Ods. 4 cit. ust. súdu ukladá, aby v súlade s hmotnoprávnym ust. § 53a Občianskeho zákonníka uviedol vo výroku rozsudku presné znenie podmienky, ktorá bola vyhlásená za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti. Účelom takéhoto výroku, ktorý môže byť prijatý aj na návrh aj bez návrhu účastníka konania - spotrebiteľa je to, aby dodávateľovi vznikla povinnosť zdržať sa používania takej podmienky vo všetkých zmluvách so spotrebiteľmi, resp. aj podmienky s rovnakým významom. Výrok by mal opísať znenie podmienky tak, ako je uvedené v zmluve. Tento výrok ale nepredstavuje prekážku rozsúdenej veci (res iudicatae) pre spory tohto dodávateľa s inými spotrebiteľmi, ktorí neboli účastníkmi tohto konania.

V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). Ust. ods. 1 sa nevzťahuje podľa ods. 2 iba na predmet plnenia alebo cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Podľa ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V ods. 3 potom zákonodarca demonštratívne vymenúva ktoré ustanovenia uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú za neprijateľné podmienky. Medzi ne novelou Občianskeho zákonníka zák. č. 568/2007 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2008 bolo zakotvené písm. k) v zmysle ktorého za neprijateľnú podmienku sa považuje i ustanovenie, ktoré požaduje od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením tohto záväzku. Podľa ods. 5 cit. § 53 Občianskeho zákonníka v uvedenom znení, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v uvedenom znení, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Toto ustanovenie je zachované v Občianskom zákonníku v nezmenenej podobe od účinnosti piatej hlavy o spotrebiteľských zmluvách. Ostatne citované ustanovenie je kogentné a zakotvuje zákaz, aby sa zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve odchyľili od Občianskeho

zákonníka takým spôsobom, že je to v neprospech spotrebiteľa. V zmysle ods. 2 tohto ustanovenia v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá síce nie je pre členské štáty EÚ priamo záväzná, avšak predstavuje interpretačné pravidlo a ktorá už bola transponovaná do právneho poriadku Slovenskej republiky, v zmysle čl. 2 písm. a) nekalé podmienky znamenajú zmluvné podmienky definované v čl. 3.

Podľa čl. 3 bod 1 cit. smernice zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán vzniknutých na základe zmluvy k škode spotrebiteľa. Podľa bodu 2 podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty, podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz. Podľa bodu 3 príloha smernice obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

V zmysle čl. 4 cit. smernice bez toho, aby boli dotknuté ust. čl. 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy, alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa čl. 6 bod 1 členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 7 bod 1 členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

Podľa prílohy tejto smernice bod 1. písm. e) medzi podmienky uvedené v čl. 3 ods. 3 okrem iných patrí i podmienka vyžadovať od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako náhradu.

Nakoľko prvostupňový súd sa v odôvodnení rozsudku obmedzil výlučne na skúmanie uvedenej konkrétnej spotrebiteľskej zmluvy, pričom z odôvodnenia nie je zrejmé, či sa zaoberal a akým spôsobom sa vysporiadal s otázkou, ktorú musí súd skúmať ex offio, či predmetná spotrebiteľská zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení, rozhodnutie zároveň trpí nedostatkom dôvodov dôsledkom bola účastníkom odňatá možnosť konať pred súdom.

S poukazom na už konštantnú judikatúru Ústavného súdu SR riadnym neodôvodnením rozhodnutia v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. a teda porušením procesných práv účastníkov, ktoré sú im dané zákonom, došlo tým k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom, odvolací súd potom rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti, včítane závislého výroku o náhrade trov konania s použitím § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil, a podľa odseku 2) citovaného ustanovenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinnosťou prvostupňového súdu bude v ďalšom sa zaoberať preskúmaním predmetnej spotrebiteľskej zmluvy z hľadiska noriem na ochranu spotrebiteľa, za tým účelom prípadne doplniť potrebné dokazovanie a až následne vo veci opätovne v zrušenej časti rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodniť. V novom rozhodnutí prvostupňový súd rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.